Dosar nr.2i-1238-4/18

H O T Ă R Î R E
Î N N U M E L E L E G I I
Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 05 martie 2024 în mun. Chişinău
Hotărârea integrală întocmită la 29 martie 2024

Judecătoria Chişinău (sediul Central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Gheorghe MÎȚU
Grefier Adelina IAZ

Cu participarea:
Lichidatorului SRL ”AIP Grup Invest” – *****
În lipsa:
Pîrîților *****, ***** și *****, legal citați

Examinînd în ședința de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL ”AIP Grup Invest” către *****, ***** și ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces.

La 27.10.2023 lichidatorul SRL ”AIP Grup Invest” (în procedura falimentului) a înaintat cerere de chemare în judecată către *****, ***** și ***** privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”AIP Grup Invest” prin încasarea în mod solidar din contul pîrîților a sumei creanțelor conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 21 420 314,00 lei.

În motivarea cererii s-a indicat că față de SRL ”AIP Grup Invest” a fost intentat proces de insolvabilitate, iar în cadrul administrării întreprinderii lichidatorul a constatat insuficienţa masei debitoare pentru executarea integrală a creanţelor tuturor creditorilor.

Valoarea totală a creanţelor identificate şi validate în cadrul procedurii iniţiate şi care nu este acoperită de masa debitoare este de 21 420 314,00 lei.

Pîrîtul ***** deținea funcția de administrator al SRL ”AIP Grup Invest” la data intentării procesului de insolvabilitate, fiind și unicul asociat al acestei societăți comerciale.

Pîrîtul ***** a activat în baza procurii generale nr. 1551 din 01 iulie 2010, iar ***** a deținut funcția de contabil la SRL ”AIP Grup Invest”.

În drept a făcut trimitere la prevederile art. art. 247, 248, alin. (1), lit. a), b), c), e), f) și h) din Legea insolvabilității și a solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar din contul pîrîților a sumei creanțelor conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 21 420 314,00 lei.

În ședința de judecată lichidatorul SRL ”AIP Grup Invest” – ***** a susținut cererea înaintată, solicitînd admiterea acesteia.

În ședința de judecată pîrîții *****, ***** și ***** nu s-au prezentat, deși au fost legal citați (f.d. 71-72; 73-74; 75-76; 80), astfel încît în temeiul art. 206, alin. (3) CPC s-a dispus examinarea cauzei în lipsa lor.

Aprecierea instanţei.

Audiind explicaţiile participanților la proces și examinând materialele dosarului, instanţa de insolvabilitate consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată, reieșind din următoarele considerente.

Din prevederile art. 1, alin. (1), 9, alin. (2), lit. f), 15, 16, lit. b) și g), 19 și 1998 Cod civil rezultă un principiu care corespunde unor cerințe de etică și echitate socială, cît și unor cerințe ale securității juridice: principiul răspunderii juridice pentru fapte ilicite cauzatoare de prejudicii, esența căruia constă în aceea că orice faptă a unei persoane, care cauzează altuia un prejudiciu, obligă pe acela din a cărui culpă s-a cauzat, a-l repara integral.

Astfel, conform art. 1, alin. (1) Cod Civil al RM, rezultă că legislaţia civilă este întemeiată pe recunoaşterea egalităţii participanţilor la raporturile reglementate de ea, protecția vieții intime, private și de familie, recunoașterea inviolabilităţii proprietăţii, a libertăţii contractuale, protecția bunei-credințe, protecția consumatorului, recunoașterea inadmisibilităţii imixtiunii în afacerile private, necesităţii de realizare liberă a drepturilor civile, *de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată* (s.i.) şi de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente.

La fel, din prevederile art. 9 alin. (2), lit. f) Cod Civil al RM rezultă că, drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Din prevederile art. 15 alin. (1) Cod Civil al RM rezultă că, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, iar din prevederile art. 16, lit. g) Cod Civil al RM rezultă că, una din metodele de apărare a drepturilor subiective civile este repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

În acest sens, art. 19 alin. (1) Cod Civil al RM prevede că, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

Și art. 776 Cod Civil al RM prevede că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Din prevederile art. 1998 alin. (1) Cod Civil al RM rezultă că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Astfel, este incontestabil faptul că drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Din ansamblul prevederilor legale menționate mai sus rezultă că pentru angajarea răspunderii civile delictuale se cer a fi întrunite cumulativ următoarele condiții, și anume:

a) Existența unui prejudiciu;
b) Existența unei fapte ilicite;
c) Existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu;
d) Existența vinovăției celui ce a cauzat prejudiciul.

Din prevederile art. 247 din Legea insolvabilității rezultă:

(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Astfel, legiuitorul a inclus în categoria „membrilor organelor de conducere" ale debitorului insolvabil persoane cu răspundere patrimonială diferită și cu capacitate diferită de a influența activitatea insolvabilului.

Instanța de judecată apreciază că răspunderea juridică civilă a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil reglementată de art. 247, 248 din Legea insolvabilității, are o natură delictuală, antrenîndu-se pentru faptele expres prevăzute de lege (art. 248, alin. (1), lit. a)-i) + art. 27, alin. (4) din Legea insolvabilității) și își are fundamentul juridic în prevederile art. 184, alin. (2) Cod civil din care rezultă că membrul persoanei juridice nu răspunde pentru obligaţiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu răspunde pentru obligaţiile membrului, *cu excepţiile stabilite de lege* (s.i.) sau de actul de constituire. Prin urmare, în Legea insolvabilității se reglementează excepțiile de la regula de drept comun conform căreia membrul persoanei juridice nu răspunde pentru obligaţiile persoanei juridice.

Angajarea răspunderii civile delictuale, în general, presupune întrunirea anumitor *condiții generale* menționate mai sus (prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, vinovăția).

Ca principiu de bază, instanța de judecată apreciază, că aceste *condiţii generale* trebuie să fie prezente și în cazul angajării răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil.

Totodată, pe lîngă aceste condiții generale, ale răspunderii civile și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar să fie îndeplinite și anumite *condiții speciale*, prevăzute de art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității.

Din prevederile art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității rezultă: dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca *o parte* (s.i.) din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14;

i) comiterea altor acţiuni care au adus daune proprietăţii debitorului.

Astfel, existența a cel puțin uneia dintre aceste condiții speciale, menționate la art. 248, alin. (1), lit. a)-i) din Legea insolvabilității alături de condițiile generale ale răspunderii civile menționate mai sus, generează un raport juridic civil de natură delictuală, care se caracterizează sub aspectul conținutului său, în dreptul administratorului insolvabilității/lichidatorului de a pretinde de la membrii organelor de conducere a debitorului insolvabil precum și de la orice altă persoană să suporte o parte din datoriile debitorului insolvabil, dacă aceștea au cauzat insolvabilitatea debitorului prin una dintre acţiunile prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. a)-i) din Legea insolvabilității.

Pe lîngă aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Aceasta, însă, este regula generală, de la care se admit excepții, legiuitorul menționînd în textul art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității cu referire la subiecții de drept pasibili să fie atrași la răspundere subsidiară sintagma ”precum și de orice altă persoană”, condiția de bază fiind ca între acțiunile ilicite imputabile membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil sau oricărei alte persoane și cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului să existe o legătură cauzală directă.

Astfel, din prevederile art. 247, alin. (2) din Legea insolvabilității rezultă că prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Din prevederile art. 122, alin. (1) CPC rezultă că circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei, rezultă că ***** deținea funcția de administrator al SRL ”AIP Grup Invest” la data intentării procesului de insolvabilitate, fiind și unicul asociat al acestei societăți comerciale (f.d. 15, 16).

Pîrîtul ***** a activat în baza procurii generale nr. 1551 din 01 iulie 2010 (f.d. 37).

Careva probe pertinente și admisibile referitor la faptul că ***** a deținut funcția de contabil la SRL ”AIP Grup Invest” la dosar nu există.

Prin raportare la prevederile art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității, doar ***** acesta deținea statut de membru al organelor de conducere al debitorului insolvabil, reieșind din statutul său de administrator al SRL ”AIP Grup Invest”.

Nu același lucru, însă, se poate afirma despre pîrîtul *****, reieșind din statutul său de unic asociat al SRL ”AIP Grup Invest” la data intentării procesului de insolvabilitate.

Legiuitorul nu a inclus în lista membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil asociații unei societăți comerciale. În această categorie se includ doar debitorul

persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul *întreprinderii individuale* sau al *gospodăriei ţărăneşti* (de fermier) (s.i.), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Unde legea nu distinge, nici interpretul nu poate să o facă. Deci, dacă legiuitorul nu a inclus asociații unei societăți comerciale în lista membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este inadmisibilă interpretarea extensivă a acestei prevederi legale și de a include asociații unei societăți comerciale în lista respectivă.

Prin urmare, în privința calității pîrîtului ***** de unic asociat al SRL ”AIP Grup Invest”, a faptului că pîrîtul ***** a activat în baza procurii generale nr. 1551 din 01 iulie 2010 și referitor la pîrîtul *****, instanța de judecată va examina cauza, reieșind din faptul că în conformitate cu art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității și orice alte persoane care au cauzat insolvabilitatea prin una dintre acţiunile prevăzute la art. 248, alin. (1), lit. a)-i) pot fi atrase la răspundere subsidiară.

Deci, la caz este întrunită premisa generală de angajare a răspunderii subsidiare doar în privința pîrîtului *****, reieșind din statutul său de administrator al SRL ”AIP Grup Invest”, stabilindu-se cert că acesta deținea statut de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil în ultimele 24 luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate.

Însă, această premisă generală prin sine însăși nu este suficientă pentru a atrage la răspundere civilă delictuală subsidiară un membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil, fiind necesar să fie întrunite *condițiile generale* de angajare a răspunderii civile delictuale (fapta ilicită, prejudiciu, raport de cauzalitate și vinovăție), și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar să fie îndeplinită cel puțin una din *condițiile speciale* de angajare a răspunderii civile delictuale, prevăzute de art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității.

La examinarea chestiunii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil, instanța de judecată se va conduce de prevederile art. 1998, alin. (2) Cod civil, din care rezultă că prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege și de prevederile art. 1998, alin. (3) Cod civil, din care rezultă că o altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

La fel, instanța de judecată se va conduce și de prevederile art. 240, alin. (3) CPC, din care rezultă că instanța de judecată adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și art. 118, alin. (1) CPC din care rezultă că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din cuprinsul cererii de chemare în judecată rezultă că reclamantul a invocat expres ca temeiuri de atragere la răspundere subsidiară prevederile art. 247, 248, alin. (1), lit. a), b), c), e), f) și h) din Legea insolvabilității și a solicitat admiterea acțiunii, încasarea *în mod solidar* din contul pîrîților a sumei creanțelor conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 21 420 314,00 lei.

Din prevederile art. 796 Cod civil al RM rezultă că dacă doi sau mai mulţi debitori datorează o prestaţie în aşa fel încît fiecare este dator să efectueze întreaga prestaţie, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sînt legaţi solidar.

Totodată, din prevederile art. 797, alin. (1) Cod civil rezultă că o obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin *act juridic* sau *prin lege*.

Pe tărîmul răspunderii civile delictuale, autorii prejudiciului sunt obligați să-l repare solidar, doar dacă dauna a fost cauzată în comun, fapt care rezultă expres din prevederile art. 2023 Cod civil.

Din prevederile art. 2023 Cod civil rezultă:

(1) Dacă prejudiciul a fost cauzat în comun de mai mulți participanți, aceștia poartă răspundere solidară.

(2) Se consideră participant nu doar autorul faptei cauzatoare de prejudicii, ci și cel care l-a instigat sau l-a susținut, precum și cel care a beneficiat în mod conștient de un folos în urma prejudiciului cauzat altuia (participanți).

(3) În cazul acțiunii în regres, partea fiecărui participant din obligația solidară este proporțională contribuției sale la săvîrșirea faptei ilicite dacă aceasta poate fi determinată.

Pornind de la premisa că legiuitorul a inclus în categoria „membrilor organelor de conducere" ale debitorului insolvabil persoane cu răspundere patrimonială diferită și cu capacitate diferită de a influența activitatea insolvabilului, reclamantul trebuia în cererea sa de chemare în judecată să indice concret prin raportare la fiecare pîrît modul în care aceștea au cauzat starea de insolvabilitate a SRL "AIP Grup Invest", cine dintre ei și ce rol a avut prin prisma prevederilor art. 2023, alin. (2) Cod civil și să prezinte probe care să confirme modul în care aceștea au acționat.

Însă, contrar prevederilor art. 118, alin. (1) CPC reclamantul nu a indicat aceste fapte în cererea sa de chemare în judecată și nici nu a prezentat probe care să confirme modul în care fiecare dintre pîrîți a acționat și ce faptă din conținutul prevederilor art. 248, alin. (1) al Legii insolvabilității a comis fiecare dintre pîrîți, inclusiv să demonstreze legătura cauzală dintre fapta fiecărui pîrît în parte și a tuturor pîrîților în ansamblu referitor la suma pretinsă a fi încasată de la aceștea în mărime de 21 420 314,00 lei.

Mai mult ca atît, reclamantul nu a probat nici vinovăția pîrîților la cauzarea stării de insolvabilitate a SRL "AIP Grup Invest".

Referitor la temeiurile de atragere la răspundere subsidiară a pîrîților, instanța de judecată va reieși la examinarea cauzei din temeiurile de drept invocate de reclamant în mod expres în cererea sa de chemare în judecată.

248, alin. (1), lit. a), b), c), e), f) și h) din Legea insolvabilității

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de *art. 248, alin. (1), lit. a)* din Legea insolvabilității ce se referă la folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, instanța de judecată a constatat în mod cert faptul că de către reclamant nu a fost individualizat acest temei prin raportare la un pîrît concret, nu s-a indicat cine dintre pîrîți și cum anume a comis acest delict, după cum nu s-a indicat ce bunuri concrete au fost folosite de către pîrîți în mod personal sau ce credite acordate debitorului pîrîții le-au folosit în scop personal.

În același timp, de către lichidator nu s-a prezentat nici o sentință irevocabilă a instanțelor judecătorești naționale prin care pîrîții să fi fost condamnați pentru fapte penale contra patrimoniului SRL "AIP Grup Invest", iar conform art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

În virtutea acestei prezumții, sarcina probațiunii de a demnstra comiterea unui delict îi revine reclamantului în acțiunile privind răspunderea delictuală.

Însă, reclamantul nu a prezentat probe care ar demonstra comiterea acestei fapte ilicite de către pîrîți, ci a operat în cuprinsul cererii sale de chemare în judecată cu judecăți de valoare fără substrat factologic, care au o existență doar în imaginația sa.

În lipsa unor probe pertinente, instanța de judecată constată că reclamantul nu a probat sub nici o formă existența acestui temei de atragere la răspundere subsidiară în privința pîrîților, toate afirmațiile cuprinse în cererea de chemare în judecată în acest sens avînd un caracter pur declarativ.

De asemenea, reclamantul nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. a) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de *art. 248, alin. (1), lit. b)* din Legea insolvabilității astfel cum a fost invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată și imputat pîrîților, ce se referă la desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului, reclamantul nu a menționat în ce a constat interesul personal al fiecărui pîrît și cum anume s-a realizat latura obiectivă a acestei componențe delictuale de către fiecare pîrît în parte.

Reclamantul nu a prezentat probe care ar demonstra comiterea acestei fapte ilicite de către pîrîți, ci a operat în cuprinsul cererii sale de chemare în judecată cu judecăți de valoare fără substrat factologic, care au o existență doar în imaginația sa.

În lipsa unor probe pertinente, instanța de judecată constată că reclamantul nu a probat sub nici o formă existența acestui temei de atragere la răspundere subsidiară în privința pîrîților, toate afirmațiile cuprinse în cererea de chemare în judecată în acest sens avînd un caracter pur declarativ.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de *art. 248, alin. (1), lit. c)* din Legea insolvabilității astfel cum a fost invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată și imputat pîrîților, ce se referă la majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului, instanța de judecată relevă că reclamantul nu a argumentat și nici nu a menționat cum anume pîrîții au comis acest delict, iar la dosar lipsesc în acest sens careva probe pertinente și admisibile din care ar rezulta comiterea de către pîrîți a faptelor prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. b) din Legea insolvabilității, contrar prevederilor art. 118, alin. (1) CPC.

La fel, nu se menționează concret ce active au fost deturnate, care sunt caracteristicile tehnice și modalitățile de individualizare ale acestor active, prin ce mijloace sau procedee au fost deturnate activele SRL ”AIP Grup Invest” de către pîrîți, rolul fiecărui pîrît în comiterea acestui delict și ce legătură cauzală există între această faptă și cauzarea stării de insolvabilitate a SRL ”AIP Grup Invest”, pe de o parte, iar pe de altă parte, între suma pretinsă a fi încasată în mod solidar de la pîrîți în mărime de 21 420 314,00 lei și valoarea acestor active, ținînd cont și de faptulul că reclamantul le-a imputat pîrîților și comiterea unor alte fapte prevăzute de art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității, fără a specifica în cererea de chemare în judecată pentru fiecare faptă imputată pîrîților, suma prejudiciului cauzat de către aceștea, nefiind descifrată sub nici o formă din punct de vedere structural prin prisma faptelor imputate pîrîților din conținutul art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității suma care se solicită a fi încasată de la acesta.

În același timp, de către lichidator nu s-a prezentat nici o sentință irevocabilă a instanțelor judecătorești naționale prin care pîrîții să fi fost condamnați pentru fapte penale contra patrimoniului SRL ”AIP Grup Invest”, iar conform art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

În virtutea acestei prezumții, sarcina probațiunii de a demnstra comiterea unui delict îi revine reclamantului în acțiunile privind răspunderea delictuală.

Însă, reclamantul nu a prezentat probe care ar demonstra comiterea acestei fapte ilicite de către pîrîți, ci a operat în cuprinsul cererii sale de chemare în judecată cu judecăți de valoare fără substrat factologic, care au o existență doar în imaginația sa.

În lipsa unor probe pertinente, instanța de judecată constată că reclamantul nu a probat sub nici o formă existența acestui temei de atragere la răspundere subsidiară în privința pîrîtului, toate afirmațiile cuprinse în cererea de chemare în judecată în acest sens avînd un caracter pur declarativ.

De asemenea, reclamantul nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. c) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Prin urmare, cu referire la temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. c) din Legea insolvabilității, instanța de judecată a stabilit cert că, la caz, nu sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale față de pîrît.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de *art. 248, alin. (1), lit. e)* din Legea insolvabilității astfel cum a fost invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată și imputat pîrîților, ce se referă la ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, instanța de judecată relevă că reclamantul nu a argumentat și nici nu a menționat cum anume pîrîții au comis acest delict, iar la dosar lipsesc în acest sens careva probe pertinente și admisibile din care ar rezulta comiterea de către pîrîți a faptelor prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității, contrar prevederilor art. 118, alin. (1) CPC.

Faptul că la materialele cauzei au fost prezentate Actul de control al Serviciului Fiscal de Stat Nr. 5-667352 din 14 aprilie 2014 (f.d. 28-32) și Decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 823/P/2 din 30.05.2014 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL ”AIP Grup Invest” (f.d. 33-35) probează doar comiterea anumitor abateri de la legislația fiscală de către debitor și anume – neprezentarea la prima cerere a datelor, informațiilor și documentelor necesare organului fiscal asupra problemelor ce apar în timpul controlului; neachitarea impozitului pe venit în rate în anul 2012, încălcarea art. 102, alin. (6) Cod fiscal, neprezentarea declarațiilor privind T.V.A. sau completarea eronată a acestor declarații.

Pentru comiterea acestor abateri de la legislația fiscală SRL ”AIP Grup Invest” i-au fost aplicate sancţiuni, însă aceste sancțiuni aplicate în temeiul deciziei respective, nu au putut genera starea de insolvabilitate a SRL ”AIP Grup Invest”, deoarece la momentul emiterii deciziei față de SRL ”AIP Grup Invest” deja fusese intentat proces de insolvabilitate prin Hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24.12.2024, iar faptele menționate în decizie și actul de control şi nici nu se încadrează în componenţa delictuală specială prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilităţii.

Este greu de imaginat cum aceste fapte ar fi putut genera starea de insolvabilitate a SRL ”AIP Grup Invest” și mai mult ca atît în viziunea instanței de judecată aceste fapte nu se încadrează în componența delictuală specială prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității.

Din prevederile art. 130, alin. (2) CPC rezultă că nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Corespunzător, prin raportare la prevederile art. 130, alin. (1) și (3) CPC, apreciind probele după intima convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, iar fiecare probă fiind apreciată de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că de către reclamant nu a fost probată fapta imputată pîrîților prevăzută de art. art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității.

În lipsa unor probe pertinente, instanța de judecată constată că reclamantul nu a probat sub nici o formă existența acestui temei de atragere la răspundere subsidiară în privința pîrîtului, toate afirmațiile cuprinse în cererea de chemare în judecată în acest sens avînd un caracter pur declarativ.

De asemenea, reclamantul nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Prin urmare, cu referire la temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității, instanța de judecată a stabilit cert că, la caz, nu sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale față de pîrîți.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de *art. 248, alin. (1), lit. f)* din Legea insolvabilității astfel cum a fost invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată și imputat pîrîților, ce se referă la dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, instanța de judecată relevă că lichidatorul nu a argumentat și nici nu a menționat în ce anume consta activitatea debitorului care îl ducea în mod vădit la incapacitate de plată și prin ce act concret au dispus pîrîții continuarea acestei activități. La dosar lipsesc în acest sens procese-verbale ale adunării asociaților SRL ”AIP Grup Invest” sau orice alte dispoziții, ordine, instrucțiuni pe care pîrîtul le-ar fi dat angajaților acestei societăți comerciale sau oricărei alte persoane în acest sens.

De asemenea, reclamantul nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Prin urmare, cu referire la temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilității, instanța de judecată a stabilit cert că, la caz, nu sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale față de pîrîți.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de *art. 248, alin. (1), lit. h)* din Legea insolvabilității invocat de reprezentantul reclamantului, instanța de judecată relevă următoarele.

Temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității poate fi imputat doar administratorului societății cu răspundere limitată, pornind de la premisa că reieșind din prevederile art. 177, alin. (1) Cod civil persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, art. 69, alin. (1) din Legea privind societăţile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007 care prevede că societatea trebuie să

aibă unul sau mai mulţi administratori, care administrează societatea şi o reprezintă, precum și prevederile art. 72, alin. (7) din Legea privind societăţile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007, din care rezultă că în cazul apariţiei indiciilor de insolvabilitate, *administratorul* (s.i.) este obligat să depună imediat, dar nu mai tîrziu decît la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate dacă asociaţii nu vor acoperi pierderile.

Corespunzător, din cercul subiecților prevăzuți de art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității, faptul nedepunerii cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14, alin. (3) și art. art. 72, alin. (7) din Legea privind societăţile cu răspundere limitată, prevăzut ca temei de atragere la răspundere subsidiară în art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității, îi poate fi imputat doar administratorului unei societăți cu răspundere limitată, și nicidecum altor categorii de membri ai organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2), iar conform alin. (4) al aceluiași articol dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3).

Instanța de insolvabilitate relevă că inacțiunea prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri, prevăzute în art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilității, are specificul său și anume:

- inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate, or, anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul societății comerciale să depună cerere introductivă;
- nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilității, neavând relevanță suma creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate. Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligațiile, apărute după expirarea acestui termen.

La caz, reprezentantul reclamantului a invocat prevederile acestui articol fără a concretiza aceste date, care însă sunt de o importanță majoră în vederea stabilirii premiselor și condițiilor de atragere la răspundere subsidiară în temeiul art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității.

Nu ține de competența instanței de insolvabilitate de a stabili aceste date de sine stătător, în baza probelor anexate, aceasta fiind obligația administratorului insolvabilității sau lichidatorului, după caz, instanța de judecată examinînd cauza prin prisma prevederilor art. 240, alin. (3) CPC și în baza probelor anexate la materialele dosarului.

La materialele dosarului nu au fost anexate nici un fel de probe din care ar rezulta cert data la care a survenit starea de insolvabilitate a SRL ”AIP Grup Invest”, iar instanța de judecată nu poate să-și bazeze hotărîrea sa pe presupunerile reprezentantului reclamatului, care nu

sunt confirmate prin nici un fel de mijloace de probă, ci doar pe fapte cert stabilite în procesul examinării cauzei, confirmate prin probe admisibile şi pertinente.

Survenirea temeiului general de intentarea a procesului de insolvabilitate poate fi determinat doar în coraport cu starea financiară generală a societăţii comerciale, existenţa sau lipsa bunurilor mobile şi imobile, a rulajelor financiare pe conturile bancare deţinute, precum şi alte date care descriu tabloul patrimonial al debitorului la data indicată.

În afară de aceasta, nu s-a probat sub nici o formă legătura cauzală dintre suma pretinsă de reclamant a fi încasată în mărime de 21 420 314,00 lei și inacțiunea administratorului SRL ”AIP Grup Invest” de nedepunere a cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilității, ținînd cont de specificul acestui temei de atragere la răspundere subsidiară la care s-a făcut referire mai sus.

Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urmau a fi stabilite obligațiile debitorului apărute după expirarea acestui termen și legătura cauzală între nedepunerea în termen a cererii introductive de către debitor, ceea ce nu s-a făcut de către reclamant.

Reieșind din cele expuse mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată este nefondată, are un vădit caracter declarativ și urmează să fie respinsă, la dosar lipsind cu desăvîrșire probe care să confirme circumstanțele de fapt la care s-a făcut referire în cererea de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 98 alin. (2) CPC, în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Din prevederile art. 86, alin. (2) CPC rezultă că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărîrilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărîrii.

Prin prisma acestei prevederi legale, dar și reieșind din conținutul art. 85 CPC, instanța de judecată ajunge la concluzia că reclamantul SRL ”AIP Grup Invest” (în procedura falimentului) nu este scutit de la plata taxei de stat prin lege și nici nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în temeiul art. 85, alin. (4) CPC și avînd în vedere faptul că acesta a pierdut procesul, acțiunea sa fiind respinsă, conform art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, care era în vigoare la data depunerii acțiunii, instanţa de insolvabilitate consideră necesar a încasa de la acesta, în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei, adică plafonul maxim prevăzut de lege pentru acțiunile cu caracter patrimonial depuse în justiție de către persoanele juridice, care urmează să fie achitată nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărîri.

În conformitate cu art. 247, 248 din Legea insolvabilității, art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat, art. 86, alin. (2), 98, alin. (2), 238-241 CPC, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL ”AIP Grup Invest” către *****, ***** și ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor

organelor de conducere ale debitorului insolvabil.

Se încasează de la SRL ”AIP Grup Invest” (în procedura falimentului), c/f 1010600014522, cu sediul în mun. Chișinău, str-la Muncești, 5, MD-2001, în contul Statului taxa de stat în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei, care urmează să fie achitată nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărîri.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Central).

Președintele ședinței,
Judecătorul Gheorghe MÎȚU